

Brussel (8° Kamer), 30 oktober 2001
Bruxelles (8ème Chambre), 30 octobre 2001

Voorzitter: P. Blondeel
 Raadsheren: S. Raes, B. Lybeer
 Advocaten: Mrs. J. Vanderhasselt, Vercruysse loco D. Blommaert en M. Declercq-Bogaert

BURGERLIJK PROCESRECHT – “LE CRIMINEL TIENT LE CIVIL EN ÉTAT” – VOORLOPIGE TENUITVOERLEGGING – TAAK APPELRECHTER

Art. 1402 Ger. W. verbiedt de appelrechters weliswaar een rechtmatig toegestaan recht van voorlopige tenuitvoerlegging te schorsen, doch verhindert niet dat zij een onrechtmatig toegestane voorlopige uitvoerbaarheid hervormen.

Wanneer een vordering tot uitvoerbaarverklaring noch in de dagvaarding, noch in de conclusies gemotiveerd wordt door de eiser, kan de verweerder zich er niet specifiek tegen verweren. Het volstaat in zo'n geval te concluderen tot de ongegrondheid van de vordering van de eiser in het algemeen, hetgeen betwisting inhoudt van de vordering tot toekenning van een recht van voorlopige tenuitvoerlegging. Toekenning van een voorlopige uitvoerbaarheid, zelfs in een op dit stuk een gemotiveerd vonnis, houdt een schending in van de rechten van verdediging wanneer de vordering op dat punt niet gemotiveerd was.

PROCÉDURE CIVILE – “LE CRIMINEL TIENT LE CIVIL EN ÉTAT” – EXÉCUTION PROVISOIRE – TÂCHE DU JUGE D'APPEL

L'art. 1402 du C. jud. interdit au juge d'appel de suspendre le droit de procéder à une exécution provisoire qui a été régulièrement accordée, mais n'empêche pas qu'il puisse réformer une décision ayant accordé l'exécution provisoire de manière illégale.

Quand une demande tendant à l'exécution provisoire n'a été motivée par le demandeur ni dans la citation ni dans ses conclusions, la partie défenderesse n'a pas la possibilité de se défendre contre cette demande de façon spécifique. Il suffit dans un pareil cas de conclure au non-fondement de la demande en général, ce qui implique une contestation de la demande tendant à se voir accorder l'exécution provisoire. L'octroi de l'exécution provisoire, même par un jugement motivé sur ce point, implique une violation des droits de la défense lorsque la demande n'était pas motivée sur ce point.

(P.M., V.C.A., T.A. t./ VZW K.H.O.M.)

(...)

Gelet op het vonnis dat op 23 februari 2001 werd uitgesproken door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel, beslissing waarvan geen akte van betekening wordt overgelegd.

Gelet op het verzoekschrift in hoger beroep dat op 9 mei 2001 werd neergelegd op de griffie van het Hof.

Procedurevoorgaanden

Op 19 december 1997 hebben geïntimeerde en de VZW K.H.O.M. - deze laatste is geen partij meer in de procedure voor het Hof - de heer P.L., rechtsvoorganger van eerste appellante, alsook tweede en derde appellanten gedagvaard voor de eerste rechter teneinde hen hoofdelijk te horen veroordelen tot het betalen van de som van 14.800.000 BEF, vermeerderd met de wettelijke intresten sedert 1 juli 1997 en de gerechtskosten.

Na het overlijden van haar rechtsvoorganger op 25 februari 1999 werd eerste appellante bij dagvaardingsexploot van 3 maart 2000 in de procedure betrokken.

In het bestreden vonnis wordt akte verleend aan eerste appellante van het feit dat zij wordt aangesproken in het kader van de nalatenschap van wijlen haar rechtsvoorganger, de heer P.L., wiens nalatenschap zij zou aanvaard hebben onder voorrecht van boedelbeschrijving.

Tevens worden appellanten in solidum veroordeeld om aan geïntimeerde de som te betalen van 14.800.000 BEF, meer de moratoire intresten sinds de ingebrekestelling van 1 juli 1997, de gerechtelijke intresten en de gerechtskosten.

De eerste rechter verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande verzet of hoger beroep, en met uitsluiting van kantonnement.

Op 27 februari 2001 heeft geïntimeerde klacht neergelegd tegen tweede en derde appellanten wegens valsheid in geschriften, gebruik van valse geschriften en oplichting en heeft zij zich burgerlijke partij gesteld in handen van de onderzoeksrechter te Brussel.

Appellanten hebben hoger beroep ingesteld tegen het bestreden vonnis en vragen dat het Hof hun hoger beroep ontvankelijk en gegrond zou verklaren en het vonnis a quo zou vernietigen, minstens voor zover het zich uitspreekt over het uitvoerbaar karakter ervan, en subsidiair, alvorens zich over de grond van de zaak uit te spreken

- in hoofddorde: dit vonnis teniet zou doen voor wat betreft de uitvoerbaarheid bij voorraad ervan;
- in meer ondergeschikte orde: de opheffing zou bevelen van het in dit vonnis uitgesproken verbod tot kantonnement en appellanten zou toelaten de veroordeling die door de eerste rechter werd uitgesproken te kantonneren;
- minstens, indien noch de uitvoerbaarheid zou worden geschorst noch het kantonnement zou worden toegeestaan, zou bevelen dat geïntimeerde voor het door hen

te betalen bedrag, een zekerheid moet stellen in de vorm van een bankgarantie teneinde de eventuele gedeeltelijke of volledige terugbetaling te garanderen.

Geïntimeerde roept in hoofdorde in dat de behandeling van de zaak dient geschorst te worden op grond van artikel 4 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering en vraagt dat haar akte zou worden verleend van het feit dat zij haar verdere argumentatie ten gronde zal ontwikkelen nadat de strafrechter een in kracht van gewijsde gegane beslissing zal hebben genomen.

In ondergeschikte orde vraagt zij dat het Hof het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond zou verklaren, stelt zij incidenteel beroep in teneinde te bekomen dat de interesten zouden verschuldigd zijn vanaf minstens 1 maart 1996, en vraagt zij dat het Hof het bestreden vonnis voor het overige zou bevestigen in al zijn geledingen en minstens zou zeggen voor recht dat er geen enkele reden is om de uitvoerbaarheid van het eerste vonnis te verbieden en er evenmin redenen zijn om het kantonement toe te staan.

Op 13 juli 2001 werd een dading gesloten tussen geïntimeerde en eerste appellante.

Tengevolge hiervan werden op de pleitzitting van 11 september 2001 akkoordconclusies neergelegd waarin geïntimeerde afstand heeft gedaan van de rechtsvordering die zij had ingesteld tegen eerste appellante.

Het debat op deze zitting werd, bij akkoord van partijen, beperkt tot het geschil over de vordering die tweede en derde appellanten ten subsidiaire titel hebben geformuleerd, namelijk het teniet doen van het bestreden vonnis voor wat de uitvoerbaarheid betreft, in ondergeschikte orde het bevelen van de opheffing van het verbod tot kantonement en nog meer ondergeschikt het bevelen dat geïntimeerde een zekerheid moet stellen.

Wat de procedure betreft

Op de zitting van 11 september 2001 heeft geïntimeerde gevraagd dat de beroepsbesluiten van tweede en derde appellanten, neergelegd ter griffie op 5 september 2001, uit de debatten zouden worden geweerd.

Tweede en derde appellanten gedragen zich, wat dit verzoek betreft, naar de wijsheid van het Hof.

Op 22 juni 2001 werden, op verzoek van partijen, in toepassing van artikel 747 § 2 van het Gerechtelijk Wetboek de termijnen bepaald binnen dewelke zij hun conclusies moesten meedelen en neerleggen.

Wat appellanten betreft diende dit uiterlijk op 16 juli 2001 te gebeuren.

Zij hebben geen toepassing gevraagd van artikel 748 Ger.W.

Bijgevolg moeten de conclusies die tweede en derde appellanten op 5 september 2001 hebben neergelegd uit de debatten worden geweerd.

Wat het verzoek tot schorsing van de procedure betreft

Artikel 4, eerste lid, van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering bepaalt: *"De burgerlijke rechtsvordering kan terzelfder tijd en voor dezelfde rechters vervolgd worden als de strafvordering. Zij kan ook afzonderlijk vervolgd worden; in dat geval is zij geschorst, zolang niet definitief is beslist over de strafvordering die vóór of gedurende de burgerlijke rechtsvordering is ingesteld."*

De burgerlijke vordering waarover de burgerlijke rechter krachtens dit artikel zijn uitspraak moet opschorten tot de definitieve beslissing van de strafvordering is die welke betrekking heeft op punten die gemeenschappelijk zijn met genoemde strafvordering en waarover derhalve niet in tegenspraak met de over deze laatste rechtsvordering gewezen beslissing mag worden gevonnist (Cass., 22 mei 1975, A.C., 1975, 1006).

In het kader van het beperkt debat waarvoor het Hof de zaak in beraad heeft genomen staat de betwisting over de uitvoerbaarheid van het bestreden vonnis, het verbod te kantonneren en de vraag tot het stellen van een zekerheid los van datgene waarover in het kader van de strafvordering zal worden beslist en bestaat er geen gevaar dat de beslissing van het Hof in tegenspraak zou komen met de definitieve beslissing die over de strafvordering zal worden gewezen.

Er is bijgevolg geen reden om in de huidige stand van de procedure de behandeling van de zaak te schorsen.

Verdere bespreking in rechte

1. Wat de vordering betreft die ertoe strekt het bestreden vonnis teniet te horen doen voor zover de uitvoerbaarheid bij voorraad wordt toegestaan, roept geïntimeerde artikel 1402 Ger.W. in dat bepaalt dat de rechters in hoger beroep in geen geval de tenuitvoerlegging van de vonnissen kunnen verbieden of doen schorsen, zulks op straffe van nietigheid.

Tweede en derde appellanten argumenteren dat dit verbod moet worden genuanceerd in de gevallen waarin niet de opportuniteit van een regelmatig verleende uitvoerbaarheid maar enkel de regelmatigheid van de uitvoerbaarheid zelf ter discussie is.

Zij betwisten de regelmatigheid van de beslissing van de eerste rechter om het bestreden vonnis uitvoerbaar te verklaren op grond van volgende middelen:

- de eerste rechter heeft bij de toekenning van deze uitvoerbaarheid de op hem wegende motiveringsplicht geschonden;
- daarenboven werden ook hun rechten van verdediging geschonden nu geïntimeerde op geen enkel ogenblik haar rechtsvordering tot uitvoering bij voorraad heeft gemotiveerd.

Zowel in de dagvaarding als in de conclusies die zij voor de eerste rechter heeft neergelegd, heeft geïntimeerde uitdrukkelijk gevraagd dat het uit te spreken vonnis uitvoerbaar zou worden verklaard bij voorraad.

De eerste rechter is ingegaan op dit verzoek en zijn beslissing is als volgt gemotiveerd: *"De onoorbare gedragingen van tweede en derde verweerders en de rechtsvoorganger van eerste verweerder, brengen met zich mee dat de gevraagde uitvoerbaarverklaring van het vonnis kan toegestaan worden. Bovendien kan gevreesd worden dat vertraging in de regeling de schuldeiser aan een ernstig nadeel blootstelt, zodat een verbod van kantonnement aangewezen is."*

2. Het in artikel 1402 Ger.W. voorzien verbod staat er niet aan in de weg dat de appèlrechter de beslissing, waarbij de voorlopige tenuitvoerlegging door de eerste rechter werd toegestaan, teniet doet als deze onregelmatig is.

Noch in de dagvaarding, noch in de nadien neergelegde conclusies heeft geïntimeerde feiten vermeld die als grondslag van de vordering tot voorlopige uitvoerbaarheid konden gelden, of tenminste werden aangevoerd, zodat zij deze vordering niet heeft gemotiveerd.

Bijgevolg dienden tweede en derde appellanten deze vordering niet specifiek te betwisten en konden zij er dan ook mee volstaan te concluderen tot de ongegrondheid van de vordering van geïntimeerde in het algemeen, waardoor zij tevens de vordering tot voorlopige tenuitvoerlegging hebben betwist.

In die omstandigheden diende de eerste rechter de vordering tot voorlopige tenuitvoerlegging te verwerpen.

Aangezien geïntimeerde deze vordering niet had gemotiveerd, wisten tweede en derde appellanten immers niet

op welke gegevens deze vordering gegrond was, zodat zij er zich niet tegen konden verweren.

Door deze vordering toch in te willigen heeft de eerste rechter bijgevolg hun recht van verdediging geschonden en werd de uitvoerbaarheid op onregelmatige wijze toegestaan.

Hieruit volgt dat de vordering van tweede en derde appellanten tot vernietiging van de beslissing van de eerste rechter voor zover de voorlopige tenuitvoerlegging van de uitgesproken veroordeling wordt toegestaan, gegrond dient verklaard te worden en de vorderingen die zij in ondergeschikte orde hebben ingesteld zonder voorwerp zijn geworden.

OM DEZE REDENEN, HET HOF,

Rechtdoende na tegenspraak en binnen de grenzen van het door partijen gevraagd beperkt debat.

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in rechtszaken;

Weert de conclusies die tweede en derde appellanten op 5 september 2001 ter griffie hebben neergelegd uit de debatten.

Verleent akte aan geïntimeerde van haar afstand van rechtsvordering ten aanzien van eerste appellante en van de aanvaarding van deze afstand door deze laatste.

Doet de beslissing van de eerste rechter teniet voor zover de voorlopige tenuitvoerlegging van de veroordelingen die erin zijn vervat wordt toegestaan.

Verwijst de zaak voor het overige naar de bijzondere rol. Houdt de beslissing over de gerechtskosten aan.

(...)

De appèlrechter kan de voorlopige tenuitvoerlegging niet doen schorsen of verbieden, doch kan wel de vernietiging uitspreken van de onrechtmatig gewezen beslissing om een vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren

1. Routine is als zodanig geen verwerpelijk fenomeen. Mensen hebben de neiging om goed te worden in datgene wat zij zeer vaak doen (routine als bedrevenheid doot gewoonte verkregen). Routine is tegelijk ook een gevaarlijk fenomeen: de routineus verrichte handeling geschiedt vaak weinig bedachtzaam (routine als sleur of als blinde herhaling).

Het recht kan niet zonder routine: het hele fenomeen van een stage is precies gericht op het verwerven van een bepaalde graad van routine (in de gunstige zin: geroutineerdheid). Men kan routine vergelijken met een automatische piloot in een vliegtuig: uiterst nuttig voor het verrichten van bepaalde taken (een oceaan oversteken bijvoorbeeld), levensgevaarlijk bij andere taken (het vliegtuig aan de grond zetten).

Een typisch routineus verrichte handeling van advocaten (of soms ook van gerechtsdeurwaarders, zelfs zonder

dat zij daartoe verzocht werden), is de toevoeging op het einde van dagvaardingen en conclusies van een of andere variant van de standaardformule m.b.t. de voorlopige uitvoerbaarheid en de uitsluiting van het kantonnement. Wanneer de voorlopige uitvoerbaarheid zonder veel nadenken wordt toegestaan, kunnen de gevolgen voor de rechtzoekende catastrofaal zijn.

2. Bij routineus verrichte handelingen vergeet men soms waar men eigenlijk mee bezig is. Het past daarom een aantal basisbeginselen in herinnering te brengen.

Recht is mensenwerk. Rechters hebben geen bovennatuurlijke toegang tot de absolute waarheid, doch kunnen slechts met hun beperkte menselijke vermogens een oordeel vormen over wat hun inziens de wettelijke waarheid is. *Errare humanum est, turpe in errore perseverare* (zich vergissen is menselijk, het is echter schand-

lijk in de dwaling te volharden). Precies omdat ook rechters zich kunnen vergissen, en om te vermijden dat al te vaak in de dwaling volhard zou worden, is het fenomeen van het hoger beroep ontstaan. De rechtzoekende krijgt een tweede kans op rechtsherstel voor een instantie bestaande uit meer of wijzer geachte rechters dan de eerste rechter. Het uitgangspunt van ieder hoger beroep is bijgevolg dat in beginsel de kans ontstaat dat de appel-rechter tot een ander oordeel komt dan de eerste rechter. Precies omwille van de onzekerheid die door het hoger beroep ontstaat nopens de uiteindelijke uitkomst van de zaak, is het in principe onwenselijk dat de partij die in eerste aanleg gelijk kreeg, de uitspraak reeds ten uitvoer legt. De schorsende werking van de aanwending van een gewoon rechtsmiddel geldt daarom als *norm*. Alles wat daarvan afwijkt is in die zin *abnormaal*, of geldt als – met een in deze context gebruikelijker begrip – *uitzonderlijk*.

Het bovenstaande uitgangspunt werd in het Gerechtelijk Wetboek ingeschreven in art. 1397, op grond waarvan het verzet en het hoger beroep tegen eindvonnissen de tenuitvoerlegging daarvan schorsen, behoudens de uitzonderingen die de wet bepaalt.¹

De vier belangrijkste uitzonderingen zijn de volgende. Ten eerste zijn beschikkingen in kort geding van rechtswege uitvoerbaar bij voorraad (art. 1039 Ger. W.). Dat is geheel begrijpelijk: de kortgedingrechter doet uitspraak in dringende gevallen, om een rechtstoestand voorlopig te regelen.² Gevallen waarin onherstelbare schade voortvloeit uit de voorlopige tenuitvoerlegging van een kortgedingbeschikking die later verkeerd blijkt te zijn, komen misschien wel voor, doch die omstandigheid weegt (mede

in het licht van de herstelmechanismen die bestaan na een voorlopige tenuitvoerlegging die later onrechtmatig blijkt te zijn³) niet op tegen het belang van de uitzondering. In dringende omstandigheden moet snel kunnen worden opgetreden: het tijds-element is in korte gedingen zeer vaak cruciaal, zodat schorsende werking van een rechtsmiddel het hele instituut van het kort geding voor een existentieel probleem zou plaatsen.

Ten tweede zijn beschikkingen van de beslagrechter van rechtswege uitvoerbaar bij voorraad (art. 1395 Ger. W.). Die uitzondering is gerechtvaardigd: aangelegenheden waarover de beslagrechter geroepen wordt uitspraak te doen, zijn in de meeste gevallen spoedeisend.

Ten derde zijn beschikkingen van de voorzitter van de rechtbank van koophandel die uitspraak doet over een vordering tot staking van rechtswege uitvoerbaar bij voorraad (art. 100 Wet Handelspraktijken). Ook die uitzondering is terecht: de stopzetting van een oneerlijke handelspraktijk is in principe dringend, en de staking van een handelspraktijk geeft op zich vrijwel nooit aanleiding tot dramatische gevolgen (zoals bijvoorbeeld de gedwongen verkoop van een woning waar een gezin in woont).

Ten vierde – en hier loopt het in de praktijk soms fout – is een uitspraak uitvoerbaar bij voorraad wanneer de rechter zijn uitspraak uitvoerbaar bij voorraad verklaart (1398 Ger. W.).

3. Het toestaan van de voorlopige tenuitvoerlegging is iets dat de rechter met grote behoedzaamheid dient te doen.⁴ Het gaat om een belangrijke afwijking van de nor-

¹ Het begrip "tenuitvoerlegging" wordt in art. 1402 Ger. W. correct gebruikt, met name in de zin van "gedwongen uitvoering". Een vonnis "uitvoeren" kan twee betekenissen hebben: ofwel vrijwillige uitvoering door de veroordeelde (in het Frans spreekt van men van "s'exécuter"), ofwel gedwongen uitvoering door de eisende partij (*exécution forcée*). Het begrip "gedwongen tenuitvoerlegging" is een tautologie: in het woord "tenuitvoerlegging" ligt het dwang-element reeds vervat. "Voorlopige tenuitvoerlegging" betekent strikt gezien slechts de voorlopige gedwongen uitvoering benaastigd door de eisende partij. Dat begrip wordt bijgevolg in art. 1401 Ger. W. een beetje ongelukkig gebruikt ("De voorlopige tenuitvoerlegging kan altijd worden verzocht bij het hoger beroep,..."). Wat men verzoekt, is niet de voorlopige tenuitvoerlegging, maar wel de *toelating tot* voorlopige tenuitvoerlegging. In het Frans heeft men slechts één uitdrukking voor "voorlopige tenuitvoerlegging" enerzijds en "de eigenschap van een rechterlijke uitspraak die erin bestaat dat de eisende partij beschikt over de mogelijkheid om over te gaan tot voorlopige tenuitvoerlegging" anderzijds: beide begrippen worden weergegeven met "*exécution provisoire*". Voor de tweede betekenis van dat begrip (de vermelde eigenschap van een vonnis) bestaat in het Nederlands een afzonderlijke uitdrukking, met name "uitvoerbaarheid bij voorraad". Wanneer art. 1401 Ger. W. bepaalt dat de "voorlopige tenuitvoerlegging kan worden verzocht", wordt eigenlijk bedoeld dat "de uitvoerbaarheid bij voorraad kan worden verzocht" of dat "de toelating om over te gaan tot voorlopige tenuitvoerlegging kan worden verzocht". De voorgaande terminologische precisering is geen letterzifterij, doch wel van groot belang voor de verdere inhoud van deze noot. Van belang is dat in art. 1402 Ger. W. slechts de "tenuitvoerlegging" ("*exécution*") vermeld en bedoeld wordt, d.i. een geheel van handelingen verricht door de eisende partij. Die bepaling heeft geen betrekking op de *uitvoerbaarheid bij voorraad*, d.i. een eigenschap van een vonnis.

² De (uiterst beperkte) rol van de kortgedingrechter inzake tenuitvoerlegging valt buiten het bestek van deze noot. Zie daarover bijvoorbeeld: Gent 9 maart 1995, *R.W.* 1995-96, 437, met verwijzende noot.

³ Krachtens art. 1398 Ger. W. geschiedt de voorlopige tenuitvoerlegging op eigen risico van de partij die haar benaastigt. Die partij is bij gehele of gedeeltelijke hervorming of vernietiging van het vonnis – benevens teruggave van hetgeen zij heeft ontvangen ingevolge de hervormde of vernietigde beslissing – gehouden tot vergoeding van de schade die door het loutere feit van de tenuitvoerlegging is ontstaan, zonder dat daartoe enige kwade trouw of fout in de zin van de artikelen 1382 en 1383 B.W. vereist is (Cass. 7 april 1995, *Arr. Cass.* 1995, 383, *Pas.* 1995, I, 396, *R.W.* 1995-96, 184, noot K. Broeckx).

⁴ De rechter kan de voorlopige tenuitvoerlegging *toestaan* (terminologie van art. 1398 Ger. W.) of hij kan zijn uitspraak uitvoerbaar bij voorraad *verklaren* – beide uitdrukkingen betekenen precies hetzelfde. De terminologie van art. 1495 is ongelukkig.

male situatie, d.i. schorsende werking van verzet of hoger beroep.⁵ Bij uitspraken gewezen in kort geding of zoals in kort geding zijn er goede redenen voorhanden om de voorlopige tenuitvoerlegging van rechtswege toe te kennen, zoals de wetgever gedaan heeft. Bij uitspraken gewezen na een gewone bodemprocedure dient men voor ogen te houden dat uitvoerbaarheid bij voorraad afwijkt van het normale uitgangspunt en slechts in uitzonderlijke omstandigheden mag worden toegestaan op grond van weloverwogen redenen, waarover de partijen verweer hebben kunnen voeren.

4. De uitzonderlijke omstandigheden waarin uitvoerbaarheid bij voorraad mag worden toegekend kunnen als volgt worden samengevat. Voorlopige tenuitvoerlegging mag worden toegestaan: (1) indien het geschil betrekking heeft op rechten die niet voor redelijke betwisting vatbaar zijn en gevreesd kan worden dat de veroordeelde louter om dilatoire redenen hoger beroep zal instellen; (2) indien iedere vertraging bij de uitvoering van het vonnis de eisende partij blootstelt aan een moeilijk te herstellen nadeel; (3) indien vertraging bij de uitvoering van het vonnis de eisende partij blootstelt aan een nadeel dat niet opweegt tegen het geringe nadeel dat de verwerende partij zal ondervinden door de voorlopige tenuitvoerlegging; (4) indien bij vertraging van de tenuitvoerlegging ernstig gevreesd kan worden dat de eisende partij nooit meer daadwerkelijk rechtsherstel zal verkrijgen.

5. In de zaken die aanleiding gaven tot de geannoteerde arresten van het Hof van Beroep te Brussel van 9 oktober 2000 en 30 oktober 2001 had de eisende partij de uitvoerbaarheid bij voorraad gevraagd bij wijze van stijl-clausule, zonder de omstandigheden aan te duiden die de uitzonderlijke maatregel konden rechtvaardigen. In de eerste beslissing was de toekenning van de maatregel (enigszins) gemotiveerd, in de tweede beslissing slechts op bijzonder vage wijze.

Het hof van beroep overweegt terecht dat de partij die geconfronteerd wordt met een door haar wederpartij niet

ondersteunde of gespecificeerde vordering tot uitvoerbaarverklaring bij voorraad, in de onmogelijkheid verkeert zich tegen die vordering te verweren. In dergelijke omstandigheden mag de verwerende partij zich ertoe beperken de afwijzing te vorderen van hetgeen de wederpartij vraagt, zonder verplichting in te gaan op het (niet-gemotiveerde) verzoek tot uitvoerbaarverklaring.

Meer nog: een niet-gemotiveerd verzoek tot uitvoerbaarverklaring bij voorraad mag door de rechter zelfs niet worden toegekend, aangezien het gaat om een uitzonderlijke maatregel die slechts mag worden toegestaan indien daarvoor bijzondere redenen bestaan, die door de eisende partij moeten worden toegelicht zodat de verwerende partij zich ertegen kan verweren. De (gemotiveerde of ongemotiveerde) toekenning van een verzoek tot toelating tot voorlopige tenuitvoerlegging dat niet gemotiveerd was, levert bijgevolg een schending op van de rechten van verdediging.⁶

6. Bijzonder interessant zijn vooral de overwegingen in de geannoteerde arresten m.b.t. art. 1402 Ger. W.⁷ Art. 1402 Ger. W. steunt – voorzover het gaat om een voorlopige tenuitvoerlegging, aangezien art. 1402 betrekking heeft op voorlopige én niet-voorlopige tenuitvoerlegging – op de veronderstelling dat het recht van voorlopige tenuitvoerlegging op rechtmatige wijze werd verworven, hetzij omdat dat recht voortvloeit uit de wet (kortgedingbeschikkingen...), hetzij omdat het op rechtmatige wijze werd toegestaan (d.i. op oordeelkundige motieven en nadat de partijen hierover een debat hebben kunnen voeren, hetgeen veronderstelt dat de eisende partij haar vordering motiveert zodat de verwerende partij zich ertegen kan verweren). In die omstandigheden kan de appèlrechter de tenuitvoerlegging niet verbieden of doen schorsen, d.w.z. dat de appèlrechters, wanneer de uitvoerbaarheid bij voorraad op rechtmatige wijze werd verworven, aan de partij die de tenuitvoerlegging benaastigt geen verbod van tenuitvoerlegging of gebod tot schorsing daarvan kunnen opleggen. Art. 1402 Ger. W. heeft betrekking op de relatie tussen de appèlrechters en de partij die een rechtmatig

aangezien sprake is van "...tenzij voorlopige tenuitvoerlegging is gelast" ("...à moins que l'exécution provisoire de celle-ci n'ait été ordonnée"). Het begrip "gelast" in art. 1495 Ger. W. betekent eigenlijk "toegestaan". Wanneer voorlopige tenuitvoerlegging is toegestaan, is de partij die ze bekomen heeft geenszins verplicht ze te benaastigen, het gaat slechts om een mogelijkheid die haar geboden wordt (Cass. 20 november 1953, *Pas.* 1954, I, 220). Een arrest van het Hof van Beroep te Brussel van 24 juni 1986 bevat in die zin een paradox, want het citeert art. 1495 Ger. W. als volgt: "que l'exécution provisoire de celle-ci n'ait été accordée" (Brussel 24 juni 1986, *J.T.* 1986, 653). Het gaat om een paradox, want het citaat is de juiste weergave van de betekenis ("accordée") maar een verkeerde weergave van de tekst van art. 1495 Ger. W. ("ordonnée").

K. Broeckx, "Is het verbod voor de appèlrechter om de uitvoerbaarverklaring bij voorraad te schorsen (art. 1402 Ger. W.) absoluut?", (noot Rb. Mechelen 24 juni 1991), *T.B.B.R.* 1994, p. 146, nr. 10.

In dezelfde zin: Rb. Mechelen 24 juni 1991, *T.B.B.R.* 1994, 140, noot K. Broeckx (geval van niet-gemotiveerde vordering en dito toekenning van uitvoerbaarheid bij voorraad).

Onderhavige annotatie heeft betrekking op het bovenstaande arrest van het hof van beroep te Brussel dd. 30 oktober 2001, maar ook op Brussel 9 oktober 2000, opgenomen verder in dit nummer. Art. 1402 Ger. W.: "De rechters in hoger beroep kunnen in geen geval de tenuitvoerlegging van de vonnissen verbieden of doen schorsen, zulks op straffe van nietigheid." Art. 1401 Ger. W.: "De voorlopige tenuitvoerlegging kan altijd worden verzocht bij het hoger beroep, hetzij de partij nagelaten heeft zulks te verzoeken voor de eerste rechters, hetzij dezen verzuimd hebben over een dergelijk verzoek uitspraak te doen of het hebben afgewezen."

verworven recht van voorlopige tenuitvoerlegging wenst aan te wenden. Indien dat recht rechtmatig (d.i. conform de legaliteit en om opportune redenen) verworven werd, heeft de eisende partij er per hypothese goede redenen voor, en mogen de appèlrechters (de normale uitoefening van) dat recht niet meer doorkruisen.

Art. 1402 Ger. W. houdt echter voor de appèlrechters geenszins enige beperking in om hun taak als appèlrechter te vervullen, m.a.w. om de uitspraak gewezen door de eerste rechter – die zich kon vergissen – aan een tweede beoordeling te onderwerpen, zowel wat de legaliteit als de opportuniteit ervan betreft. Art. 1402 Ger. W. houdt voor de appèlrechters geen enkele beperking in voor wat betreft hun verhouding tot de uitspraak van de eerste rechter: zij mogen die uitspraak in al haar aspecten bevestigen, hervormen of vernietigen.⁸

Een beslissing tot toekenning van uitvoerbaarheid bij voorraad die onrechtmatig gewezen werd (bijvoorbeeld met miskenning van de motiveringsplicht, of met miskenning van het recht van verdediging) wordt door art. 1402 Ger. W. allerminst inappellabel.⁹ Die beslissing kan worden bestreden voor de appèlrechters en het spreekt voor

zich dat – gelet op de urgentie die kan bestaan indien een partij meent van haar (onrechtmatig verworven) recht van voorlopige tenuitvoerlegging gebruik te moeten maken – de uitspraak daarover door de appèlrechters kan worden gewezen nadat de partijen een debat hebben gevoerd dat tot dit punt beperkt was, precies om de uitspraak over dat punt te bespoedigen.¹⁰

Het voorgaande kan als volgt worden samengevat: Art. 1402 Ger. W. verbiedt de appèlrechters een schorsing of verbod van *tenuitvoerlegging* (door de eisende partij benaarstigd) op te leggen, doch verhindert niet dat zij de *uitvoerbaarverklaring* (door de eerste rechter uitgesproken) vernietigen of hervormen.¹¹ Een vernietiging van een *uitvoerbaarverklaring* kan vanzelfsprekend *als gevolg hebben* dat een reeds aangevatte *tenuitvoerlegging* moet worden geschorst, doch een vernietiging van een uitvoerbaarverklaring toegestaan door de eerste rechter mag niet worden verward met een gebod tot schorsing van een tenuitvoerlegging gericht tot de eisende partij.

7. In het bovenstaande werd de aandacht gevestigd op de taak die inzake voorlopige tenuitvoerlegging voor de rech-

⁸ G. de Leval oefent eveneens kritiek uit op de absolute draagwijdte die door bepaalde rechtspraak aan art. 1402 Ger. W. gegeven wordt: zie G. de Leval, noot onder Luik 28 juni 1984, *Jur. Liège* 1984, 546. Fettweis relativeert de draagwijdte van art. 1402 Ger. W. ook enigszins: "L'article 1402 interdit au juge d'appel de priver l'intimé du bénéfice de l'exécution provisoire régulièrement accordé au premier degré de juridiction. En particulier ce texte écarte la possibilité d'annuler, au début de la seconde instance, le dispositif accordant l'exécution provisoire au motif qu'elle serait inopportune, redoutable ou inéquitable. En revanche, il revient au juge d'appel de prohiber, dès l'audience d'introduction, l'exécution provisoire lorsque l'intimé fait observer, à juste titre, qu'elle a été autorisée en violation d'un principe général du droit de procédure. Tel serait le cas si le premier juge, au mépris du principe dispositif, avait décrété d'office une exécution provisoire non demandée." (A. Fettweis, *Manuel de procédure civile*, Luik, Faculté de droit, 1987, nr. 957, cursivering in origineel, voetnoten weggelaten).

⁹ Art. 1402 Ger. W. blijft zonder enige invloed op de *ontvankelijkheid* van een hoger beroep (*contra*: J. Laenens, "De uitvoerbaarheid bij voorraad van een in appèl bestreden vonnis", (noot onder Antwerpen 27 september 1989), *R.W.* 1990-91, 299). Een hoger beroep dat zich uitsluitend of onder meer richt tegen (de legaliteit of de opportuniteit – *contra*: Rb. Mechelen 24 juni 1991, *T.B.B.R.* 1994, 140 – van) een beslissing tot uitvoerbaarverklaring, kan nooit onontvankelijk worden verklaard op die grondslag: wanneer geoordeeld wordt dat de beslissing tot uitvoerbaarverklaring rechtmatig werd uitgesproken, betreft dit de *gegrondheid* van de aanspraak (*contra*: Brussel 24 juni 1986, *J.T.* 1986, 653). Enige invloed op de ontvankelijkheid van het hoger beroep (gericht tegen de beslissing tot uitvoerbaarverklaring) vanwege art. 1402 Ger. W. is zelfs conceptueel *uitgesloten*, aangezien die bepaling – tenminste wanneer zij correct begrepen wordt, hetgeen zeer vaak niet gebeurt en hetgeen de controverse over dit punt verklaart – geen betrekking heeft op de *uitvoerbaarverklaring* uitgesproken door de rechter, doch slechts op de (voorlopige of niet-voorlopige) *tenuitvoerlegging* benaarstigd door de eisende partij (*contra*: K. Broeckx, "Is het verbod voor de appèlrechter om de uitvoerbaarverklaring bij voorraad te schorsen (art. 1402 Ger. W.) absoluut?", (noot Rb. Mechelen 24 juni 1991), *T.B.B.R.* 1994, 140). Spijts K. Broeckx in de titel van de aangehaalde noot spreekt van *schorsing van de uitvoerbaarverklaring bij voorraad*, kan niet worden ontkend dat de tekst van art. 1402 daar niet van spreekt doch wel van *schorsing van de tenuitvoerlegging*; zie de terminologische precisering in voetnoot 1 *supra*. Niettegenstaande de betreurenswaardige begripsverwarring in de titel van die noot, blijft die tekst toch zeer lezenswaardig: het standpunt van K. Broeckx vertoont belangrijke gelijkenissen met hetgeen alhier uiteengezet wordt.

¹⁰ Zoals bijvoorbeeld geschiedde in de beide geannoteerde Brusselse arresten evenals in de zaak die aanleiding gaf tot: Rb. Mechelen 24 juni 1991, *T.B.B.R.* 1994, 140, noot K. Broeckx.

¹¹ *Contra*: G. Closset-Marchal, noot onder Luik 18 mei 1990, *T.B.B.R.* 1993, 59. Deze auteur spreekt van *exécution provisoire*, doch maakt geen onderscheid tussen *exécution provisoire poursuivie par une partie* (voorlopige tenuitvoerlegging) en *exécution provisoire accordée par le juge* (uitvoerbaarheid bij voorraad). Dat zij dat onderscheid niet maakt is uiteraard begrijpelijk, aangezien in de Franse taal beide begrippen worden weergegeven door *exécution provisoire*. Art. 1402 Ger. W. zou volgens de auteur relevantie hebben voor de *exécution provisoire*, doch die bepaling vermeldt slechts de *exécution* (tenuitvoerlegging). Niettemin geeft de auteur toe dat er betwisting bestaat over art. 1402 Ger. W. Zelfs in de interpretatie van Closset-Marchal (alsof art. 1402 Ger. W. de hervorming van de toegestane *uitvoerbaarheid bij voorraad* zou beletten) wordt toegegeven dat er onenigheid bestaat over de vraag of de appèlrechter niet toch kan hervormen bij een manifeste onregelmatigheid, zoals het geval waarbij de rechter de uitvoerbaarheid bij voorraad toekent zonder dat zulks gevorderd werd, hetgeen een uitspraak *ultra petita* is.

ter is weggelegd. Als besluit past nog een opmerking die geldt ten aanzien van advocaten, aangezien sommigen van een recht van voorlopige tenuitvoerlegging nogal lichtzinnig gebruik blijken te maken. Het is niet omdat een rechter de voorlopige tenuitvoerlegging heeft toegestaan – een beslissing waarbij hij zich kan vergissen – dat de eisende partij een absoluut recht verworven heeft. Zij heeft een precair recht verworven waarvan slechts met de nodige behoedzaamheid en zorgvuldigheid gebruik mag worden gemaakt.¹² Iedere voorlopige tenuitvoerlegging geschiedt op eigen risico van de vervolgende partij (art. 1398 Ger. W.) en indien naderhand de uitspraak hervormd wordt, ontstaat niet alleen de verplichting tot teruggave van hetgeen werd ingevorderd, doch ook een verplichting tot vergoeding van de eventuele schade, zelfs zonder dat vereist is dat de voorlopige tenuitvoerlegging foutief was.¹³

Belangrijk is ook dat de rechter die beslist tot toekenning van een recht van voorlopige tenuitvoerlegging, op het ogenblik van zijn uitspraak niet steeds kan weten op welke wijze van dat recht gebruik zal worden gemaakt. Zelfs indien de rechter zou menen goede redenen te hebben om een behoorlijk gemotiveerd verzoek tot uitvoerbaarheid bij voorraad toe te kennen, kan dat recht nader-

hand toch nog op foutieve wijze worden uitgeoefend (rechtsmisbruik). Rechtsmisbruik is misschien moeilijk denkbaar in situaties waar het voorwerp van een voorlopige tenuitvoerlegging bijvoorbeeld een stuk jachtgrond is, of een tweede verblijf aan de kust, of een reeks garages, of een bouwgrond. Wanneer daarentegen een voorlopige tenuitvoerlegging wordt benaastigd op een woning waarin bijvoorbeeld de veroordeelde debiteur met zijn gezin gehuisvest is (een gegeven dat voor de rechter op het ogenblik van zijn uitspraak onvoorspelbaar is aangezien de schuldeiser zelf kiest op welke vermogensbestanddelen hij beslag legt), past bijzondere waakzaamheid. De zorgvuldig handelende advocaat zal zich in zulke situaties – met name wanneer redelijke betwisting mogelijk is over het betwiste recht – zeer vaak beperken tot het laten leggen van een *bewarend* beslag, aangezien dat de eisende partij in principe voldoende garanties verschafft tot daadwerkelijk rechtsherstel voor het geval de appelrechters het bestreden vonnis zouden blijken te bevestigen.

Kris WAGNER
Instituut voor Gerechtelijk Recht K.U. Leuven
Advocaat

¹² Zie in dezelfde zin: Gent 19 april 1996, *T.B.H.* 1996, 996.

¹³ Cass. 7 april 1995, *Arr. Cass.* 1995, 383, *Pas.* 1995, I, 396, *R.W.* 1995-96, 184, noot K. Broeckx.

Antwerpen (4° bis Kamer), 22 oktober 2001

Anvers (4me bis Chambre) 22 octobre 2001

Voorzitter: M. Carette
Advocaten: Mrs. J. Tritsmans en A. Meeusen

**BURGERLIJKE PROCEDURE – BEWAREND BESLAG OP ZEE-
SCHEPEN – URGENTIE – NIET VEREIST DAT ZEEVORDERING
ZEKER IS**

Het urgentievereiste geldt ook voor bewarend beslag op zeeschepen. Het urgentievereiste kan een verschillende invulling krijgen voor verschillende soorten bewarende beslagen. Inzake zeevorderingen dient de urgentie niet te worden beschouwd in het licht van gevaar voor insolventie van de debiteur, doch wel in het licht van het gemakkelijk verdwijnen van een schip (nl. door de haven te verlaten). Inzake bewarend beslag op zeeschepen is niet vereist dat de zeevordering zeker, vaststaand en opeisbaar is. De begrippen toelaatbaarheid en ontvankelijkheid zijn synoniem. De begrippen opheffing en handlichting zijn eveneens synoniem.

**PROCÉDURE CIVILE – SAISIE CONSERVATOIRE SUR NAVIRES –
CÉLÉRITÉ – NON REQUIS QUE LA CRÉANCE MARITIME SOIT
CERTAINE**

La condition de célérité vaut également pour la saisie conservatoire sur navires. La condition de célérité peut recevoir un contenu différent selon le type de saisie conservatoire dont il s'agit. En matière de créance maritimes, la célérité ne doit pas être appréciée à la lumière de l'existence d'insolvabilité du débiteur, mais à la lumière de la disparition facile du navire (notamment par le départ du port). En matière de saisie conservatoire sur navires, il n'est pas requis que la créance maritime soit certaine, liquide et exigible.

Les notions de recevabilité et admissibilité sont synonymes. Les notions de "opheffing" et "handlichting" (mainlevée) sont également synonymes.

(M.S.C. Ltd. t./ T.-W. Ltd.)

(...)

Gelet op de door de wet vereiste processtukken, in behoorlijke vorm overgelegd, waaronder de bestreden be-

OM DIE REDENEN;

HET HOF,

Recht doende op tegenspraak;

Gelet op art. 24 van de wet van 15 juni 1935;

Voegt de zaken onder AR 1996/1744 en AR 1996/1782 samen;

Ontvangt de hogere beroepen doch verklaart ze ongegrond;

Bevestigt het bestreden vonnis;

Veroordeelt appellant tot de kosten van het hoger beroep, deze begroot aan de zijde van geïntimeerde op de rechtsplegingsvergoeding hoger beroep van 12.000,-fr.: (...)

Brussel (8° Kamer), 9 oktober 2000

Bruxelles (8ème Chambre), 9 octobre 2000

Voorzitter: P. Blondeel

Raadsheren: I. Diercxsens, S. Raes

Advocaten: Mrs. F. Van Der Schueren en L. Van Helshoecht

BURGERLIJK PROCESRECHT – VOORLOPIGE TENUITVOERLEGGING – TAAK APPELRECHTER

Art. 1402 Ger. W. verbiedt de appelrechters weliswaar een rechtmatig toegestaan recht van voorlopige tenuitvoerlegging te schorsen, doch verhindert niet dat zij een onrechtmatig toegestane voorlopige uitvoerbaarheid hervormen.

Wanneer een vordering tot uitvoerbaarverklaring noch in de dagvaarding, noch in de conclusies gemotiveerd wordt door de eiser, kan de verweerder zich er niet specifiek tegen verweren. Het volstaat in zo'n geval te concluderen tot de ongegrondheid van de vordering van de eiser in het algemeen, hetgeen betwisting inhoudt van de vordering tot toekenning van een recht van voorlopige tenuitvoerlegging. Toekenning van een voorlopige uitvoerbaarheid houdt een schending in van de rechten van verdediging wanneer de vordering op dat punt niet gemotiveerd was, en met name wanneer een dergelijke ingrijpende maatregel wordt toegestaan in een vonnis dat op dit punt niet – of zeer vaag – gemotiveerd is.

PROCÉDURE CIVILE – EXÉCUTION PROVISOIRE – TÂCHE DU JUGE D'APPEL

L'art. 1402 du C. jud. interdit au juge d'appel de suspendre le droit de procéder à une exécution provisoire qui a été régulièrement accordée, mais n'empêche pas qu'il puisse réformer une décision ayant accordé l'exécution provisoire de manière illégale.

Quand une demande tendant à l'exécution provisoire n'a été motivée par le demandeur ni dans la citation ni dans ses conclusions, la partie défenderesse n'a pas la possibilité de se défendre contre cette demande de façon spécifique. Il suffit dans un pareil cas de conclure au non-fondement de la demande en général, ce qui implique une

contestation de la demande tendant à se voir accorder l'exécution provisoire. L'octroi de l'exécution provisoire implique une violation des droits de la défense lorsque la demande n'était pas motivée sur ce point, et quand une telle mesure, ayant des conséquences importantes, est accordée dans un jugement qui n'est pas – ou qui est très vaguement – motivé sur ce point.

(N.V. L. en S.N. t./ de Belgische Staat)

(...)

Gelet op het verzoekschrift, ingediend ter griffie op 7 maart 2000, waarbij tijdig een regelmatig hoger beroep werd ingesteld tegen een vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 19 februari 1999.

Het verloop van de rechtspleging:

Bij gerechtsdeurwaardersexploot betekend op 13 maart 1995 heeft geïntimeerde appellanten gedagvaard voor de eerste rechter in betaling van de som van 3.377.843 BEF in hoofdsom, te vermeerderen met de nalatigheidsinteresten zoals verschuldigd op grond van art. 414 W.I.B. (1992), en de vervolgingskosten ten belope van 12.224 BEF.

Terwijl in het overwegende gedeelte van de dagvaarding werd aangevoerd dat appellanten in solidum aansprakelijk zouden zijn, werd in het beschikkende gedeelte van de eerste conclusie voor geïntimeerde gepreciseerd dat de vordering strekte tot de hoofdelijke veroordeling van appellanten.

De eerste rechter heeft de vordering ontvankelijk en gegrond verklaard, en appellanten hoofdelijk veroordeeld tot betaling aan geïntimeerde van de som van 3.377.843 BEF, vermeerderd met de gevorderde nalatigheidsinteresten en de gerechtelijke interesten, en appellanten tevens hoofdelijk in de gerechtskosten verwezen.

Deze veroordelingen werden door de eerste rechter uitvoerbaar bij voorraad verklaard, zonder borgstelling, op grond van de overwegingen dat niet is geweten welke de financiële mogelijkheden van verweerders (thans appellanten) juist is doch dat er dreiging bestaat dat eerste verweerster (thans appellante), onvermogen zou worden;

Het hoger beroep van appellanten strekt tot ongegrondverklaring van de vordering van geïntimeerde.

Appellanten vorderen dat de beslissing van de eerste rechter, waarbij de voorlopige tenuitvoerlegging werd toegestaan, wordt tenietgedaan, in afwachting van de behandeling van het hoger beroep tegen de veroordeling tot betaling van de geldsom zelf.

Volgens geïntimeerde heeft de eerste rechter de voorlopige tenuitvoerlegging terecht toegestaan. Hij concludeert tot verwerping van de vordering van appellanten die op dit punt betrekking heeft. Ondergeschikt vraagt hij toelating om *bewarende maatregelen te treffen*.

Op de zitting van de 8ste kamer van het hof van 4 september 2000 was het debat beperkt tot dit geschilpunt. De zaak werd in beraad genomen op 11 september 2000.

Beoordeling:

1. Art. 1402 Ger.W. bepaalt dat de rechters in hoger beroep in geen geval de tenuitvoerlegging van een vonnis kunnen verbieden of doen schorsen. Dit verbod staat er echter niet aan in de weg dat de appelrechter de beslissing waarbij de voorlopige tenuitvoerlegging door de eerste rechter werd toegestaan, teniet doet, als deze onrechtmatig is.

2. In de gedinginleidende dagvaarding heeft geïntimeerde gevorderd *het tussen te komen vonnis uitvoerbaar te horen verklaren bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borg en niettegenstaande elk aanbod van kantonnement met bijzondere besteding*. Deze vordering werd in conclusie herhaald.

Geïntimeerde heeft echter nagelaten de feiten te vermelden die als grondslag van die vordering konden gelden, of, ten minste, werden aangevoerd. Hierbij moet in de eerste plaats worden gedacht aan de vrees dat appellanten onvermogen zouden worden. In de dagvaarding of de conclusies van geïntimeerde voor de eerste rechter is niet te lezen op welke elementen deze vrees gegrond zou kunnen zijn.

Nu de vordering tot voorlopige tenuitvoerlegging niet gemotiveerd was, werd van appellanten geen specifieke betwisting van deze vordering vereist. Appellanten konden er dan ook mee volstaan te concluderen tot de ongegrondheid van de vordering van geïntimeerde in het algemeen. Aldus betwistten zij tevens de vordering tot voorlopige tenuitvoerlegging.

3. In die omstandigheden diende de eerste rechter de vordering tot voorlopige tenuitvoerlegging te verwerpen. Wegens de ontstentenis van motivering door geïntimeerde

de wisten appellanten immers niet op welke gegevens de vordering gegrond was, zodat zij zich er niet tegen konden verweren. De inwilliging van de vordering berust derhalve op een miskenning van hun recht van verdediging.

4. Overigens dient een ingrijpende maatregel als de toelating tot tenuitvoerlegging, hoewel hoger beroep wordt ingesteld, niet redenen omkleed te zijn. Ook in dat opzicht blijft het aangevochten vonnis in gebreke.

Immers, de inwilliging van de vordering tot voorlopige tenuitvoerlegging is niet gemotiveerd, in zoverre zij tegen appellant is gericht.

De reden, die door de eerste rechter wordt vermeld tot inwilliging van deze vordering, in zoverre zij tegen appellante is gericht, is dan weer te vaag om als concrete motivering dienstig te zijn. De eerste rechter overweegt dat er dreiging zou bestaan dat appellante onvermogen zou worden, hoewel hij toegeeft over geen concrete aanwijzingen in dat verband te beschikken.

Mogelijks doelt de eerste rechter op de invereffeningstelling van appellante. De ontbinding van een vennootschap leidt echter tot samenloop, met verplichting om de gelijkheid van de schuldeisers in acht te nemen. De onmogelijkheid om het aangevochten vonnis tijdens de appelprocedure tenuitvoer te leggen brengt de rechten van geïntimeerde in deze samenloop niet in het gedrang.

5. De vordering van appellanten tot vernietiging van de beslissing van de eerste rechter waarbij de voorlopige tenuitvoerlegging van de uitgesproken veroordelingen wordt toegestaan, is gegrond.

6. Ondergeschikt vordert geïntimeerde in conclusie toelating om *bewarende maatregelen te treffen*. Dit verzoek is echter te onduidelijk om voor beoordeling in aanmerking te komen.

OM DEZE REDENEN,

HET HOF,

Rechtdoende na tegenspraak;

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in rechtszaken;

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, en, binnen de grenzen van het reeds behandelde geschilpunt, gegrond.

Doet het aangevochten vonnis teniet, in zoverre de voorlopige tenuitvoerlegging van de veroordelingen die erin vervat zijn wordt toegestaan.

Verwijst de zaak voor het overige naar de bijzondere rol.

Houdt de beslissing over de gerechtskosten aan;

(...)